Riedsútstel

Ried	:	25 mei 2023
Agindapunt	:	11
Status	:	Meningvormend/Besluitvormend
Program	:	Programma 5 - Sport, cultuur en recreatie
Eardere behandeling	:	-
Portefúljehâlder	:	Dhr. J. Spoelstra
Amtner	:	Mevr. T. Bergsma
Taheakke	:	1. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting en meerjarenraming 2. Ontwerpbegroting en meerjarenraming 3. Aanbiedingsbrief begrotingswijziging 2023 4. Begrotingswijziging 2023 5. Financiële samenvatting begrotingswijziging 2023 6. Extra deelnemerbijdrage a.g.v. begrotingswijziging 2023 7. Toelichting begrotingswijziging 2023 8. Conceptbrief aan Marrekrite 9. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2022 10. Jaarstukken 2022 11. Accountantsverslag
Saak- en stiknûmer	:	Z2023-01685 / S2023-08320

Underwerp
Ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming, begrotingswijziging 2023 en jaarrekening 2022 Marrekrite

Wy stelle jo foar te besluten om:
1. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming van de Marrekrite.
2. Geen zienswijze in te dienen met betrekking tot de begroting.
3. Het begrotingswijzigingsvoorstel 2023 te verwerken in de gemeentebegroting via een begrotingswijzigingsvoorstel in juni a.s. en ten laste te brengen van het begrotingsresultaat.
4. De gemeentebegroting 2024 en meerjarenraming aan te passen door het opnemen van de structurele indexverhoging van 1% (gaat van 2 naar 3%) ten laste van de behoedzaamheidsbuffer.
5. In te stemmen met bijgaande conceptbrief.
6. Kennis te nemen van de jaarrekening 2022.

Koarte gearfetting
De raad moet besluiten of de raad een zienswijze in wil dienen met betrekking tot de ontwerpbegroting en meerjarenraming van de Marrekrite. Marrekrite vraagt om met ingang van 2024 de bijdrage met 1% te verhogen vanwege de stijging van met name loonkosten. De index stijgt daarmee ten opzichte van de huidige begroting met 1% (is nu 2% en wordt dus 3%). Het college stelt de raad voor om te besluiten in te stemmen met de conceptbegroting, geen zienswijze in te dienen en de gemeentelijke begroting aan te passen vanwege deze kostenstijging.

Foech ried/kolleezje
De raad is bevoegd om een zienswijze in te dienen.

Ynlieding
Jaarlijks zendt de Marrekrite de conceptbegroting, meerjarenraming en de jaarrekening aan de deelnemers. Dit ten behoeve van de zienswijzeprocedure op grond van artikel 59 Wgr (wet gemeenschappelijke regelingen). In afwijking van andere jaren zijn de jaarstukken 2022 nog niet vastgesteld, zodat deze niet zijn meegezonden. Marrekrite verwacht dat deze 20 april a.s. worden vastgesteld en daarna worden toegezonden.

Het indienen van een zienswijze is een bevoegdheid van de raden van de deelnemende overheden. Een zienswijze kan ingediend worden met betrekking tot de ontwerpbegroting en niet met betrekking tot de jaarstukken. Het vaststellen van de begroting is een verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur van de Marrekrite.

Histoarje
De Marrekrite onderhoudt en beheert ongeveer 33 kilometer aan vrije ligplaatsen in het Friese buitengebied, zorgt voor het afvoeren van recreatieafval en onderhoudt boeien en bakens in recreatievaarten. Tevens onderhoudt Marrekrite de fiets- en wandelknooppuntennetwerken en de toeristische overstappunten (TOP's). Doel van de werkzaamheden is een uniforme, toeristisch-recreatieve basisinfrastructuur op water en land te bewerkstelligen.

De kosten daarvan worden op basis van een verdeelsleutel door de deelnemers (provincie en gemeenten) betaald.

Te berikken effekt
Op grond van de zienswijzenprocedure zoals opgenomen in artikel 59 Wgr mogen de raden (deelnemende partijen) met betrekking tot de ontwerpbegroting een zienswijze indienen. Marrekrite heeft de ontwerpbegroting en meerjarenraming toegezonden met de vraag of de raad al dan niet een zienswijze in wil dienen.
De voorgelegde begroting is structureel sluitend en voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

Onderstaand noemen we kort de belangrijke onderwerpen uit de ontwerpbegroting:

1. *Indexverhoging met 1% structureel vanaf 2024*

Marrekrite heeft de in juni 2021 vastgestelde bijdrageregeling als basis genomen voor de meerjarenbegroting 2023-2026. Echter met de loon- en prijsontwikkelingen van het afgelopen jaar is de meerjarenbegroting niet meer op het niveau zoals vastgesteld voor 2023 en sluit deze ook niet meer aan bij de uitgangspunten waar bij de vaststelling van de nieuwe bijdrageregeling op gestuurd werd. Samengevat: met de recente loonramingen die door de Provincie Friesland (salarisverwerker Marrekrite) zijn gemaakt, stijgen de personeelslasten voor de Marrekrite.

Om deze reden komt Marrekrite binnenkort met een voorstel tot begrotingswijziging voor de begroting 2023 waarbij de deelnemers wordt gevraagd de bijdrage voor 2023 incidenteel te verhogen met 6%. In de begroting 2024 van de Marrekrite is de incidentele verhoging van 6% al structureel meegenomen.

Deze verhoging is vanaf begrotingsjaar 2024 structureel nodig om de meerjarenbegroting sluitend te krijgen. Marrekrite stelt daarom voor de deelnemersbijdrage per 2024 in plaats van met 2% met 3% te indexeren. Dit betekent een extra verhoging van 1% structureel.

2. Aantrekken vreemd vermogen

In de ontwerpbegroting is nog geen rekening gehouden met nieuw aan te trekken (langlopende) leningen. Marrekrite zal in 2024 (extra) vreemd vermogen moeten aantrekken, eerst en zo lang mogelijk in de vorm van kasgeld, maar later ook in de vorm van langlopende leningen. Duidelijk is dat de rentestand ten opzichte van 2022 nog verder omhoog is gelopen en dat het aantrekken van vreemd vermogen zeker niet langer kosteloos of bijna kosteloos kan, wat tot voor kort wel het geval was.
Marrekrite heeft in een eerder stadium voorzien dat er een lening van 8 miljoen moet worden aangetrokken om de resterende vervangingsopgave te kunnen financieren. Marrekrite bekijkt of het enigszins temporiseren van deze opgave, mede ook vanwege de gestegen prijzen, een goede optie is.

3. Teruggave vermogen

Het besluit om tot en met 2026 een vast deel van de algemene reserve aan de deelnemers uit te keren en geen extra vermogensopbouw meer te realiseren, maakt op dit moment nog steeds deel uit van de begroting. De mogelijkheid om na 2026 extra vermogen uit te keren lijken op dit moment zeer beperkt. Het lijkt Marrekrite verstandig om bij de begroting 2025 en 2026 hier opnieuw naar te kijken, ook in relatie tot het aantrekken van vreemd vermogen.

4. Voorzichtigheidsbeginsel

Marrekrite is in de begroting wederom uitgegaan van het voorzichtigheidsbeginsel. In lijn met het BBV en het recent vastgestelde financiële beleid, heeft Marrekrite de directe loonkosten inclusief een toeslag voor overhead, toegerekend aan de programma's waterrecreatie en landrecreatie. Marrekrite heeft daarnaast beperkt loonkosten in de begroting toegerekend aan de investeringen. Voorheen werden loonkosten alleen in de jaarrekening toegerekend aan investeringen.

Arguminten

1.1 Met betrekking tot de structurele verhoging van de index met 1%

De stijgende loon- en prijscompensatie en verhoging van de rente heeft deze stijging teweeggebracht en is noodzakelijk om een sluitende begroting te realiseren. De index was 2%. Dit is het bedrag wat onderstaand genoemd wordt onder 'gemeentebegroting'. Door de verhoging met 1% naar 3% stijgen de kosten. Onderstaande tabel maakt zichtbaar wat dit betekent voor de bijdrage van Achtkarspelen.

Achtkarspelen	2024	2025	2026	2027
Marrekrite	17.167	17.682	18.213	18.759
Gemeente begroting	16.038	16.359	16.686	17.000
Toename bijdrage	1.129	1.323	1.527	1.759

(toelichting: in onze begroting is nu voor Marrekrite opgenomen: 16.038. Door de begrotingswijziging voor 2023 met 6% en de verhoging van de index van 2% naar 3% moet daar in totaal 7% bij opgeteld worden voor 2024. De indexverhoging van 2% naar 3% is structureel).

1.2 Met betrekking tot het begrotingswijzigingsvoorstel voor 2023:

Dit is een reëel percentage gelet op de stijging van de cao-verplichtingen en daarbovenop 1% voor rente en prijsstijgingen. Deze eenmalige verhoging heeft Marrekrite al opgenomen in de

ontwerpbegroting 2024 en verder en deze maken dus onderdeel uit van bovenstaand overzicht.

2. *Met betrekking tot het aantrekken van vreemd vermogen*

Marrekrite zal langlopende leningen aan moeten gaan voor de investeringen. Dit zal effect hebben op de begroting, maar geeft o.i. geen reden voor het indienen van een zienswijze want

- Marrekrite geeft al aan te bekijken wat hier mogelijk aan gedaan kan worden zoals temporiseren of alternatieven onderzoeken.
- Daarnaast is de lange termijn prognose voor Marrekrite positief. De komende jaren staan de nodige investeringen op het programma maar op termijn dalen de onderhoudskosten enorm door het gebruik van duurzame materialen. Marrekrite geeft aan dat het aan de voorkant om een forse investering gaat waar decennialang de financiële vruchten van geplukt kunnen worden. De huidige investeringspiek in damwanden en steigers zal van af 2026 sterk afvlakken. Pas vanaf 2045 zal weer een serieuzere investeringsopgave volgen. Marrekrite geeft aan daarmee een gezonde financiële positie te behouden, ook al zal voor de financiering van de vervangingsinvesteringen vreemd vermogen moeten worden aangetrokken die met de huidige rentestand nog vertaald moeten worden in de meerjarenraming.

3. *Met betrekking tot teruggave vermogen:*

De teruggave van een deel van de algemene reserve t/m 2026 wordt niet gewijzigd. Daarna zal worden bekeken wat de verdere mogelijkheden zijn voor een teruggave.
De gegarandeerde winstuitkering in verband met de afbouw van het eigen vermogen en begrotingsresultaat 2023-2025 bedraagt voor Achtkarspelen:

Bijdrage	2023	2024	2026	2026
1,06%	3.078	3.001	2.766	530

De vraag kan gesteld worden of het dan niet beter is om dan niet meer aan de deelnemers uit te keren. Hiervoor zou echter de hele begroting weer aangepast moeten worden en op basis van de nieuwe voorschriften in het BBV moet op investeringen worden afgeschreven en kunnen deze niet zomaar ten laste van de reserve worden gebracht.

4. *Met betrekking tot het voorzichtigheidsbeginsel:*

Door een urentoerekening van de medewerkers aan de investeringen wil Marrekrite de stijging van de kosten zo veel mogelijk beperken. Door het doorberekenen van een deel van de loonkosten aan de investeringen staan hier geen inkomsten tegenover maar ontstaan kapitaallasten. Hierover moet rente en aflossing worden berekend maar dit kan gespreid worden over de totale afschrijvingsperiode.

Alternativen

N.v.t.

Kanttekenings/risiko's

Op dit moment is onduidelijk wat de gevolgen van het aangaan van langdurende leningen voor gevolgen zal hebben voor de begroting van Marrekrite. Marrekrite heeft ons toegezegd te onderzoeken of temporiseren een optie is of het volgen van een nieuwe strategie ten aanzien van het aantrekken van leningen. Marrekrite zal ons hierover te zijner tijd nader informeren. Voor ons is het zaak hier goed de vinger aan de pols te houden.

Finânsjes
Onder het kopje argumenten is vermeld wat de verhoging van de index voor de bijdrage van de gemeente betekent.

Samengevat:

Achtkarspelen	2024	2025	2026	2027
Toename bijdrage	1.129	1.323	1.527	1.759
Teruggave vermogen	3.078	3.001	2.766	530

De begrotingswijziging 2023 wordt verwerkt in de gemeentelijke begrotingswijziging van juni.

De jaarlijkse verhoging komt ten laste van de behoedzaamheidsreserve.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje
N.v.t.

Kommunikaasje
N.v.t.

Yntegraliteit
Met betrekking tot dit voorstel is overlegd met de afdeling financiën/control en waterbeleid/ beheer.

Previnsje
N.v.t.

Gearwurking
Dit voorstel wordt eveneens voorgelegd aan de raad van Tytsjerksteradiel.

Ferfolchtrajekt
Na het besluit van de raad zal de Marrekrite het besluit van de raad worden toegezonden.

Evaluaasje
N.v.t.

Buitenpost, 25 april 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris, burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong dhr. mr. O.F. Brouwer

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 25 april 2023, punt nr.: 11;

Beslút:

1. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming van de Marrekrite.
2. Geen zienswijze in te dienen met betrekking tot de begroting.
3. Het begrotingswijzigingsvoorstel 2023 te verwerken in de gemeentebegroting via een begrotingswijzigingsvoorstel in juni a.s. en ten laste te brengen van het begrotingsresultaat.
4. De gemeentebegroting 2024 en meerjarenraming aan te passen door het opnemen van de structurele indexverhoging van 1% (gaat van 2 naar 3%) ten laste van de behoedzaamheidsbuffer.
5. In te stemmen met bijgaande conceptbrief.
6. Kennis te nemen van de jaarrekening 2022.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Achtkarspelen van 25 mei 2023.

De griffier, De voorzitter,

Dhr. mr. G.J. Andringa Dhr. mr. O.F. Brouwer